

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของธุรกิจโรงแรมในเครือ

ธงธรรม เจียงสถาพร

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กันยายน 2545

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของธุรกิจโรงแรมในเครือ

ธงชัยรัตน์ เจียงสถาพร

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ประธานกรรมการ

อาจารย์เพชรรัตน์ มีสมบูรณ์พันสุข

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพิณ สันติธรรมกุล

กรรมการ

อาจารย์นันทนา คำนวน

16 กันยายน 2545

© ศิษย์เก่า ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือ ความกรุณาจากบุคลากรท่าน ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี่

กราบขอบพระคุณ อาจารย์เพชรรัตน์ มีสมบูรณ์พูนสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพิน สันติธิราภุล ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งประسิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ อีกทั้งมีความเข้าใจและนิมิตตาอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ ชี้แนะแนวคิดที่ดี และให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่อง แก่ผู้ศึกษานามาโดยตลอด จนทำให้การค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้โดยสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ อาจารย์นันทนา คำนวน อาจารย์ผู้มีความเมตตา ให้คำชี้แนะ คำแนะนำและแนวคิดที่ดี แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แก่ผู้ศึกษา ตลอดจนคณะกรรมการทุกท่านในภาควิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้แก่ผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณลูกค้า รวมทั้งพนักงาน โรงเรียน ห้องเครื่องในประเทศ และเครื่องต่างประเทศ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาอันมีค่าต่อการทำแบบสอบถามในการค้นคว้าแบบอิสระ นี้

กราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ผู้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ศึกษา อีกทั้งยังเป็นผู้อยู่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ สนับสนุนผู้ศึกษาในทุกๆ ด้านเสมอมา

สุดท้าย ขอขอบพระคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคน ของภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการดำเนินการต่างๆ ด้วยดี เสนอมา

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของ
ธุรกิจโรงแรมในเครือ

ชื่อผู้เขียน

นายชงธรรม เจียงสถาพร

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์เพชรรัตน์ มีสมบูรณ์พูนสุข ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพิษ ตันตีธราภูด กรรมการ
อาจารย์นันทน์ คำนวน กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของธุรกิจโรงแรม และส่วนของลูกค้าของโรงแรม โดยส่วนของธุรกิจโรงแรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการและประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้า และปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของธุรกิจโรงแรมที่เป็นเครือโรงแรมต่างชาติและเครือโรงแรมไทยในประเทศไทย สำหรับในส่วนของลูกค้าของโรงแรมนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของลูกค้าของโรงแรมที่เป็นเครือโรงแรมต่างชาติและเครือโรงแรมไทยในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บุคลากรโรงแรมจำนวน 89 คน และลูกค้าโรงแรมจำนวน 341 คน จากเครือโรงแรมต่างชาติและเครือโรงแรมไทยในประเทศไทยจำนวน 47 แห่ง โดยกลุ่มนักศึกษาประกอบด้วยผู้ซึ่งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของโรงแรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนกลุ่มตัวอย่างลูกค้าประกอบด้วยแขกที่มาพักในโรงแรมที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ชุด คือแบบสอบถามสำหรับบุคลากรโรงแรมประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการประโยชน์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ และปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการลูกค้าของโรงแรม

บริการลูกค้าของธุรกิจ โรงแรม และแบบสอนถ่านสำหรับลูกค้าโรงแรมประกอบด้วยแบบสอนถ่าน เกี่ยวกับความต้องการ ค่าบริการที่ควรจัดเก็บ และปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขณะพักที่ โรงแรม

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรเครือ โรงแรมต่างชาติและเครือ โรงแรมไทยมีความเห็น เกี่ยวกับความต้องการและประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบพิวเตอร์ จำนวนอยู่ อิเล็กทรอนิกส์ อินเตอร์เน็ต ไอมเพช ข่ายงานบริเวณเฉพาะที่ และฐานข้อมูล เพื่อบริการลูกค้าอยู่ใน ระดับเห็นด้วยน้อย โดยลำดับที่ของความต้องการในเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบดังกล่าว เหมือนกัน แต่ลำดับที่ของประโยชน์จากการใช้และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีสาร สนเทศประกอบดังกล่าวแตกต่างกัน นอกจากนั้นทั้งบุคลากรเครือ โรงแรมต่างชาติและเครือ โรงแรมไทย ต่างเห็นด้วยว่าลูกค้าเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในส่วนของลูกค้าของธุรกิจเครือ โรงแรมต่างชาติและเครือ โรงแรมไทยมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบพิวเตอร์ จำนวนอยู่ อิเล็กทรอนิกส์ และ อินเตอร์เน็ต ขณะเข้าพักในโรงแรมในระดับเห็นด้วยปานกลาง แต่ลำดับที่ของความต้องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบต่างๆ แตกต่างกัน ในด้านอัตราค่าบริการที่ควรจัดเก็บ ลูกค้าเครือ โรงแรมต่างชาติได้เสนอในอัตราที่สูงกว่าลูกค้าของเครือ โรงแรมไทย

สำหรับปัญหาที่พบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบพิวเตอร์ จำนวนอยู่ อิเล็กทรอนิกส์ อินเตอร์เน็ต ไอมเพช ข่ายงานบริเวณเฉพาะที่ และฐานข้อมูล ของบุคลากรทั้งที่เป็นเครือ โรงแรมต่างชาติและเครือ โรงแรมไทย มีความคล้ายคลึงกัน ในขณะที่ปัญหาที่พบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบพิวเตอร์ จำนวนอยู่ อิเล็กทรอนิกส์ และ อินเตอร์เน็ต ของลูกค้าทั้งที่เป็นเครือ โรงแรมต่างชาติและเครือ โรงแรมไทย มีความคล้ายคลึงกัน เช่นกัน

Independent Study Title The Used of Information Technology for Customers' Services in
the Hotel Chain Business

Author Mr. Thongtham Jiangsataporn

M.S. Information Technology and Management

Examining Committee	Lecturer Petcharat Mesomboonpoonsook Assistant Professor Orapin Santithccrakul Lecturer Nantana Kumruan	Chairman Member Member
----------------------------	---	------------------------------

ABSTRACT

The purposes of this independent study are divided into 2 parts: the first part is hotel business, and the second part is hotel customers. The aims of the first part are to study the needs and advantages of using information technology for customer services, factors influencing the selections of information technology for customer services, and to study the problems of using information technology for customer service in international hotels or local hotels in Thailand. The aims of the second part are to study Thai international hotel customers' and local Thai hotel customers' needs of using information technology, and to study the problems of using information technology.

The sample of the study were 89 hotel personals and 341 hotel customers from 47 international hotels and local hotels in Thailand. Hotel personals included hotel managers and heads or chiefs of the hotel communication facilities department. Hotel customers included guests staying in the study hotels. The study instruments consisted of 2 questionnaires: The hotel personal questionnaire consisted of questionnaire for obtaining needs, advantages, factors influencing the

selection of information technology, and problems of using information technology for customer services in the hotel chain business. The hotel customer questionnaire consisted of questionnaire for obtaining needs, expected service charge, and problems of using information technology during staying at the hotels.

The result of the study shows that the hotel personals from both international hotels and local Thai hotels presented small level of agreement with needs, advantages of using information technology (computer, e-mail, internet, homepage, local area network, and data base) for customer services. The priority of the needs of various types of information technology was similar, but the priority of the advantages of various types of information technology was different. Besides, hotel personals from both international hotels and local Thai hotels agreed that customer was the main factor influencing the selection of using information technology.

As for the international hotel customers and the Thai local hotel customers, the study shows that they presented moderate level of agreement with needs of using information technology (computer, e-mail, and internet) during staying at the hotels. However, the priority of the needs of various types of information technology was different. Regarding expected service charge, the international hotel customers offered higher rate of service charge than that offered by the local Thai hotel customers.

The problem in relation to the uses of information technology (computer, e-mail, internet, homepage, local area network, and data base) for customer services presented by both international and local Thai hotel personals showed a close similarity. While the problems in relation to the uses of information technology (computer, e-mail, and internet) presented by both international and local Thai hotel customers also showed a close similarity.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
สารบัญ	๖
สารบัญตาราง	๗
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	2
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	3
แนวคิดเกี่ยวกับอินเตอร์เน็ต	5
แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมในเครือ	7
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	
ขอบเขตและวิธีการศึกษา	12
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	14
การวิเคราะห์ข้อมูล	14

บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรของโรงเรียน	18
	ส่วนที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรของโรงเรียน	18
	ส่วนที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรของโรงเรียน	21
	ส่วนที่ 1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับประযุชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรของโรงเรียน	47
	ส่วนที่ 1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรของโรงเรียน	71
	ส่วนที่ 1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรของโรงเรียน	75
	ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของลูกค้าของโรงเรียน	81
	ส่วนที่ 2.1 ข้อมูลทั่วไปของลูกค้าของโรงเรียน	81
	ส่วนที่ 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของลูกค้าของโรงเรียน	87
	ส่วนที่ 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของลูกค้าของโรงเรียน	101
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการศึกษา	104
	อภิปรายผลการศึกษา	111
	ข้อค้นพบ	114
	ข้อเสนอแนะ	115

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	117
ภาคผนวก	118
ภาคผนวก ก จดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม (ภาษาอังกฤษ)	119
ภาคผนวก ข จดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม (ภาษาไทย)	121
ภาคผนวก ค แบบวัดที่ใช้ในการเก็บข้อมูลบุคลากรโรงเรียน	123
ภาคผนวก ง แบบวัดที่ใช้ในการเก็บข้อมูลลูกค้า	130
ประวัติผู้เขียน	137

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวน และร้อยละ ของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในค้านข้อมูลทั่วไป	18
2 แสดงจำนวน และร้อยละ ของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในค้านข้อมูลทั่วไป	19
3 แสดงอัตราความถี่ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ	21
4 แสดงอัตราความถี่ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ	22
5 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทคอมพิวเตอร์	23
6 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทคอมพิวเตอร์	25
7 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทอินเทอร์เน็ต	27
8 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็นรวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท โฆษณา	29
9 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็นรวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท ข่าวสารบริเวณเฉพาะที่	31
10 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือข่ายแต่ละชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็นรวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท ฐานข้อมูล	33

รายการ	หน้า
11 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทคอมพิวเตอร์	35
12 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	37
13 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภท อินเตอร์เน็ต	39
14 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท โฆษณา	41
15 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท ข่ายงานบริเวณเฉพาะที่	43
16 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภท ฐานข้อมูล	45
17 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทคอมพิวเตอร์	47
18 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือ โรงเรียนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	49

ตาราง	หน้า
19 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอินเตอร์เน็ต	51
20 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทโอมเพจ	53
21 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทข่ายงานบริเวณเฉพาะที่	55
22 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนต่างชาติ ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทฐานข้อมูล	57
23 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทคอมพิวเตอร์	59
24 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทคอมพิวเตอร์	61
25 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทหมายอิเล็กทรอนิกส์	63
26 แสดงจำนวน และคะแนนของบุคลากรเครือโรงเรนไทย ในแต่ละระดับความคิดเห็น รวมทั้งค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นของประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทโอมเพจ	65